

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Cultura

GEMMA MONTÉ

Recerca en neurociències: La neuroimatge
O, com funciona el cervell vist des d'un ordinador

INSTITUT MONTSERRAT

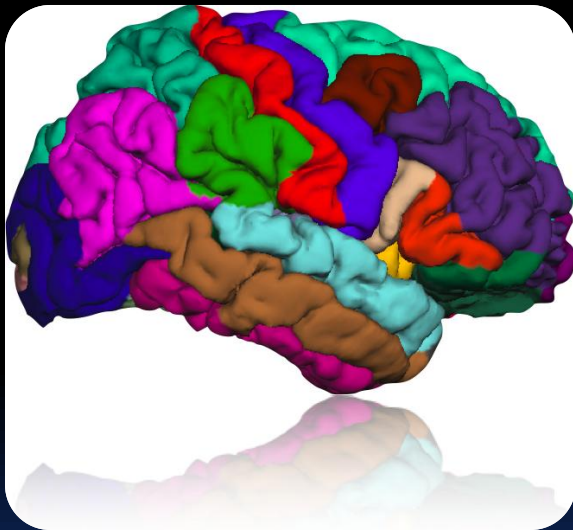
**Parla i experimenta amb una persona que fa ciència
a Barcelona**

**Observatori de
la Difusió de la
Ciència**

UAB

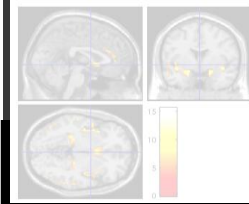
Recerca en Neurociències:

NEUROIMATGE

(o el cervell
vist des d'un ordinador)

Gemma C. Monté Rubió

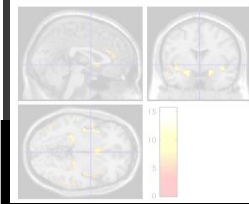
ÍNDEX

1. Recerca a la Unitat de Investigació de L'Hospital Benito Menni
2. Tractament de Neuroimatge

Taller científic de l'ODC:
"Les persones que fan ciència a Barcelona"

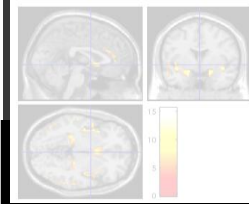
GERMANES HOSPITALÀRIES
del Sagrat Cor de Jesús
BENITO MENNÍ
Complex Assistencial en Salut Mental

cibersam
Centro de Investigación Biomédica En Red
de Salud Mental

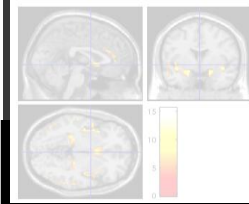
Recerca en Neurociències: NEUROIMATGE
Gemma C. Monté

Recerca a la Unitat de Investigació de l'Hospital Benito Menjí

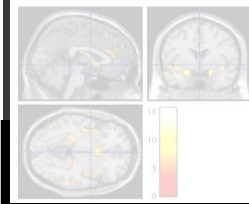
■ L'Hospital Benito Menni es un Complex Assitencial en Salut Mental, que atén i acull pacients afectats de malalties mentals, com l'esquizofrènia, trastorns bipolars, etc...

- facilitats per portar a terme estudis amb pacients que estan d'acord en participar (consentiment informat).
- La unitat està formada per Psiquiatres, Psicòlegs, Estadistes, Físics i professionals de la gestió; es MULTIDISCIPLINAR.

Com s'inicia un estudi?

- A priori es planteja una Hipòtesi (Psiquatres).
- Es dissenya el tipus d'estudi:
  - I. selecció de pacients.
  - II. Creació d'un grup de controls.
  - III. proves mèdiques, les mateixes per ambdós grups: test neuropsicològics (Psícològs), genètica, etc...
  - IV. Adquisició d'imatges de Resonància Magnètica (físics).

Tractament de Neuroimatge de RM

El tractament HA DE RESPONDRE A LA PREGUNTA que planteja la hipòtesi.

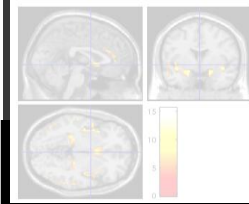
- Tractament de neuroimatge, mitjançant la tècnica segons adquisició (estadístes i físics).
- Anàlisi estadístic de les dades processades (estadístes i físics).

Finalment, TOT l'Equíp interpreta els resultats i es treballa en la línia de l'article que s'escriurà a partir d'aquest estudi.

Taller científic de l'ODC:
"Les persones que fan ciència a Barcelona"

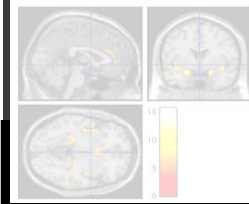
 GERMANES HOSPITALÀRIES
del Sagrat Cor de Jesús
BENITO MENNI
Complex Assistencial en Salut Mental

 ciberSAM
Centro de Investigación Biomédica En Red
de Salud Mental

Recerca en Neurociències: NEUROIMATGE
Gemma C. Monté

Tractament de Neuroímatge

RESSONÀNCIA MAGNÈTICA

- El Nostre cos conté un gran percentatge d'àtoms d'Hidrogen. Gràcies a les seves propietats físiques, es poden adquirir imatges:

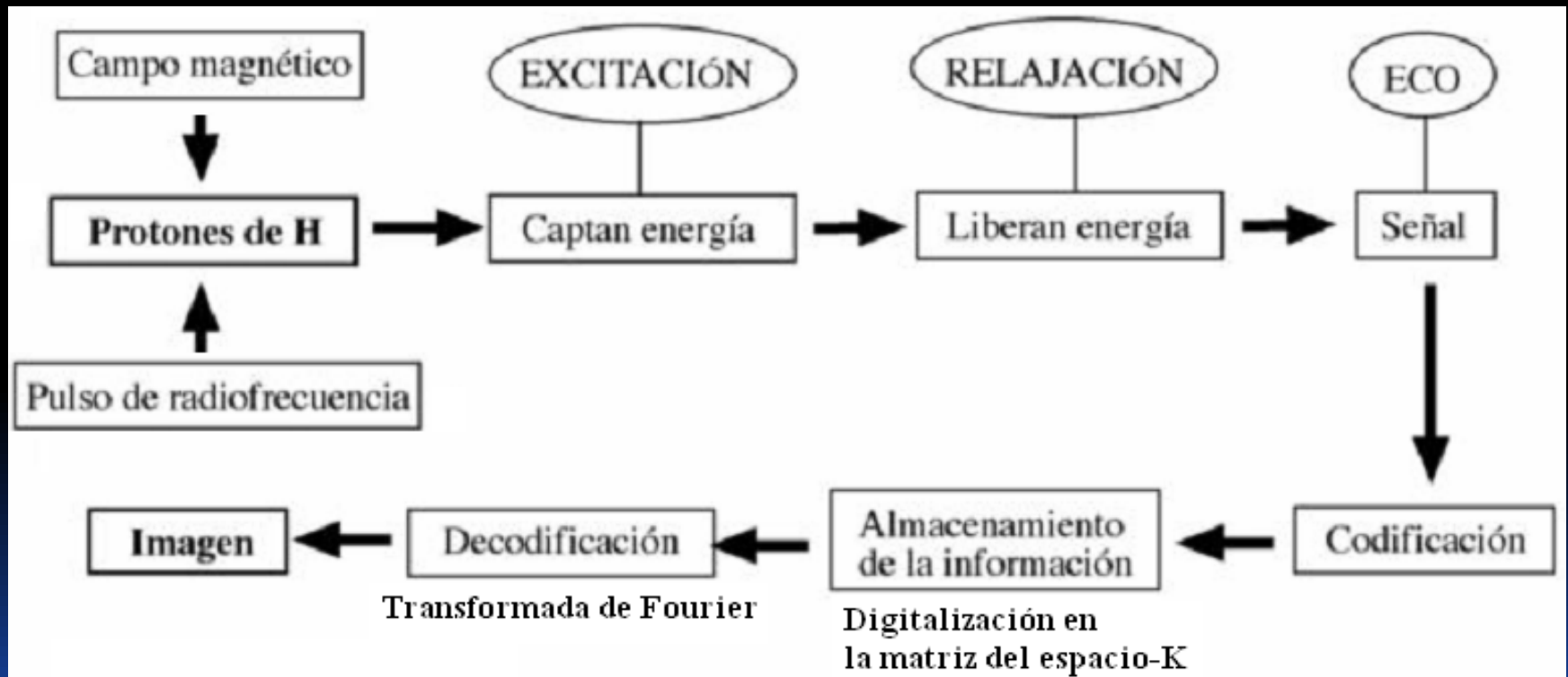
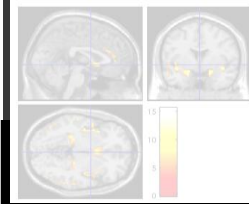

Fig. 1- Procés de creació de la imatge a partir de RM.

ESTRUCTURAL

- Reflexa la estructura del nostre cervell, així podrem distingir matèria grisa, matèria blanca i líquid cefaloraquídi.

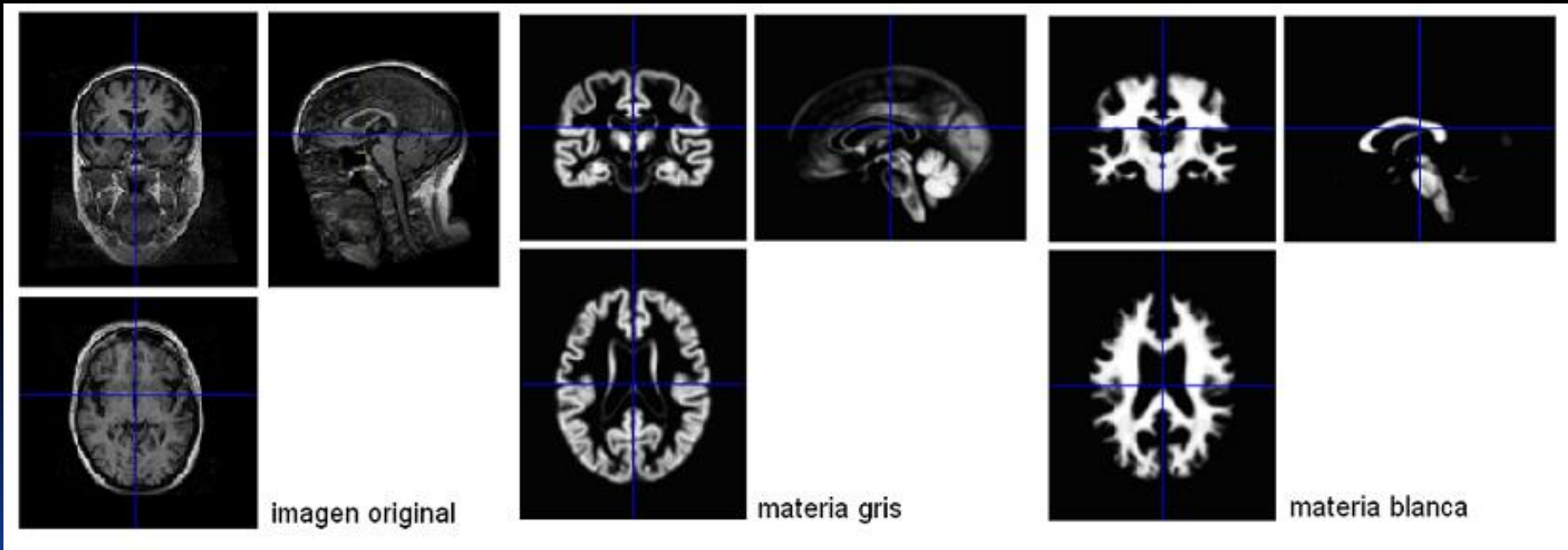
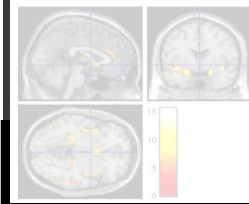

Fig. 2- 3D estructural de RM i un cop segmentats els teixits: M. Grís i M. Blanca
(SPM- Statistical Parametric Mapping)

TÈCNICA DE VOXEL-BASED MORPHOMETRY (VBM)

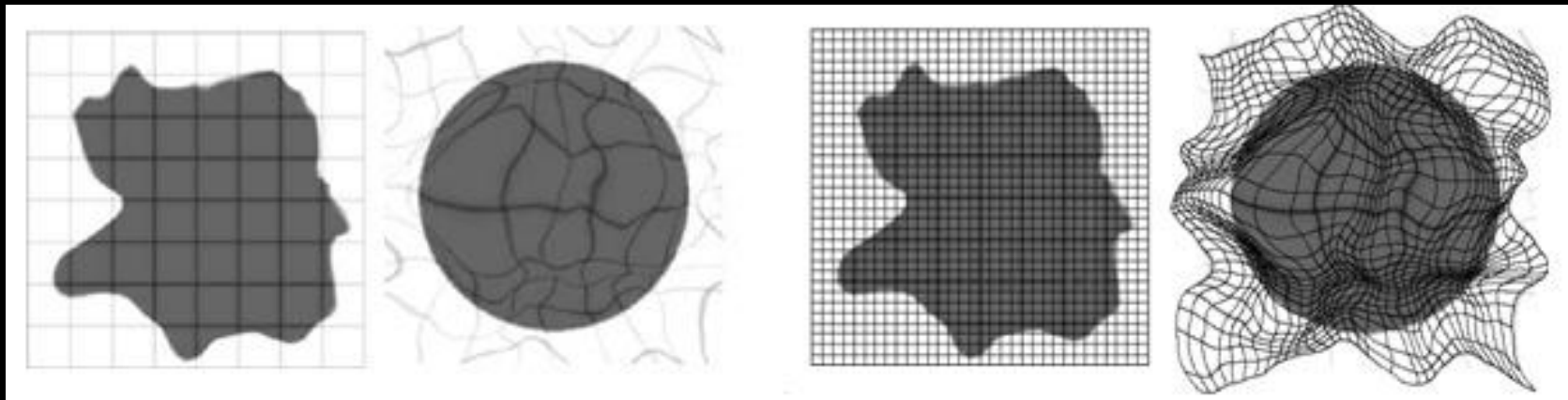
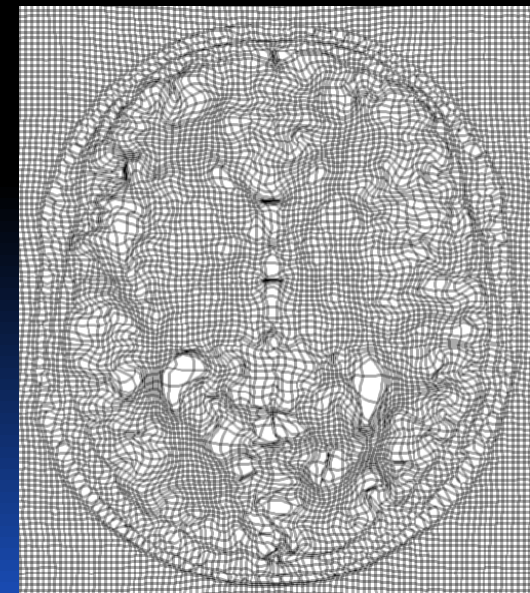
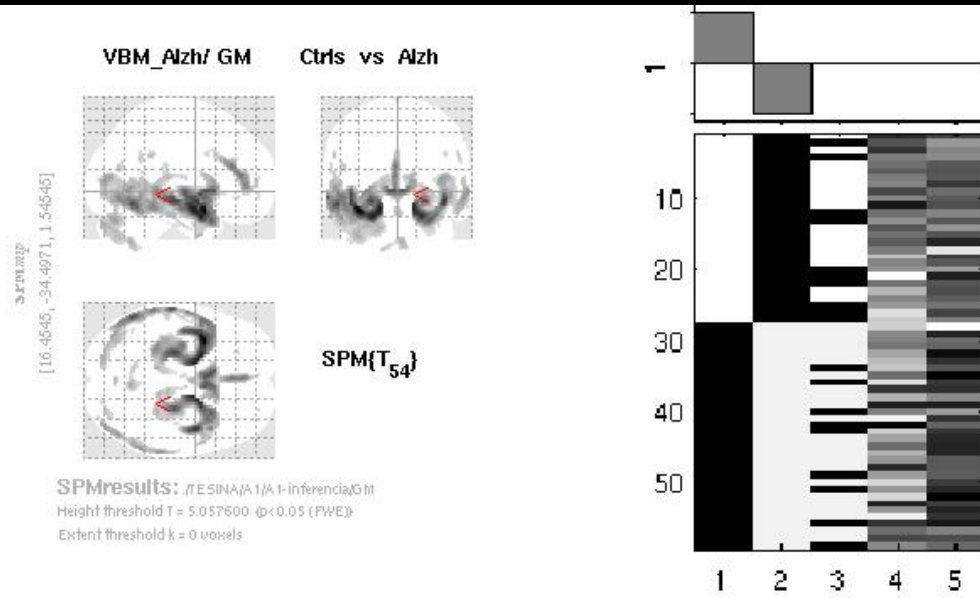
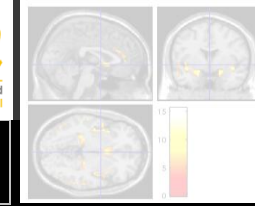

Fig. 3.b- (1) procés de deformació
(2) camp de deformacions.
J Ashburner | SPM.

$$\varepsilon = - \sum_{i=1}^I \log \left(\rho_i(\beta) \sum_{k=1}^K \frac{b_{ik}(\alpha)}{(2\pi\sigma_k^2)^{1/2}} \exp \left(- \frac{(\rho_i(\beta)y_i - \mu_k)^2}{2\sigma_k^2} \right) \right)$$

Fig.3.a - Pasos que inclou el pre-processat d'imatges estructurals per portar una anàlisi voxel-a-voxel - (John Ashburner - SPM)

Statistics: p -values adjusted for search volume

set-level		cluster-level				peak-level				mm mm mm			
D	C	$D_{FWE-corr}$	$Q_{FDR-corr}$	k_E	D_{uncorr}	$D_{FWE-corr}$	$Q_{FDR-corr}$	T	(Z_E)	D_{uncorr}			
0.170	22	0.000	0.000	5903	0.000	0.001	0.002	6.56	5.68	0.000	-2	48	-8
						0.084	0.113	5.20	4.70	0.000	0	50	9
						0.500	0.467	4.52	4.17	0.000	2	36	33
		0.716	0.316	163	0.072	0.728	0.467	4.29	3.99	0.000	44	-7	-11
		0.449	0.204	237	0.034	0.772	0.467	4.25	3.95	0.000	36	24	-33
		0.376	0.204	262	0.027	0.912	0.467	4.06	3.80	0.000	-56	-7	-12
						0.959	0.467	3.92	3.69	0.000	-44	-7	-20
		0.478	0.204	228	0.037	0.913	0.467	4.06	3.80	0.000	-36	15	-26
		1.000	0.915	17	0.558	0.991	0.537	3.81	3.59	0.000	-46	15	-9
		0.914	0.514	105	0.140	0.988	0.537	3.83	3.61	0.000	-14	32	37
		1.000	0.915	25	0.470	0.995	0.543	3.76	3.55	0.000	-22	5	-20
		0.982	0.722	68	0.230	1.000	0.736	3.60	3.41	0.000	42	-24	-38
		1.000	0.915	4	0.801	1.000	0.866	3.50	3.32	0.000	33	44	9
		1.000	0.915	10	0.664	1.000	0.906	3.46	3.29	0.001	-52	-52	9
		1.000	0.915	6	0.747	1.000	0.906	3.45	3.28	0.001	-32	44	3
		1.000	0.915	9	0.682	1.000	0.906	3.41	3.25	0.001	-38	17	31
		1.000	0.915	17	0.558	1.000	0.906	3.38	3.22	0.001	-8	24	52
		1.000	0.915	2	0.869	1.000	0.906	3.37	3.21	0.001	16	41	30
		1.000	0.915	2	0.869	1.000	0.906	3.34	3.19	0.001	47	12	-8
		1.000	0.915	4	0.801	1.000	0.906	3.33	3.18	0.001	14	63	4
		1.000	0.915	8	0.702	1.000	0.906	3.33	3.18	0.001	15	-16	9
		1.000	0.915	10	0.664	1.000	0.906	3.32	3.17	0.001	-24	23	-17
		1.000	0.915	1	0.935	1.000	0.906	3.31	3.16	0.001	18	45	-8

table shows 3 local maxima more than 8.0mm apart

Height threshold: $T = 3.23$, $p = 0.001$ (1.000)   Degrees of freedom = (1 0, 60.0)
Extent threshold: $k = 0$ voxels, $p = 1.000$ (1.000)   FWHM = 11.5 11.8 12.0 mm mm mm; 7.7 7.9 8.0 (voxels)
Expected voxels per cluster, $\langle k \rangle = 50.673$ Volume: 2635797 = 780977 voxels = 1547.2 resels
Expected number of clusters, $\langle c \rangle = 17.53$ Voxel size: 1.5 1.5 1.5 mm mm mm; (resel = 482.94 voxels)
FWEp: 5.370, FDRp: 6.564, FWEc: 5903, FDRc: 5903   Page 1

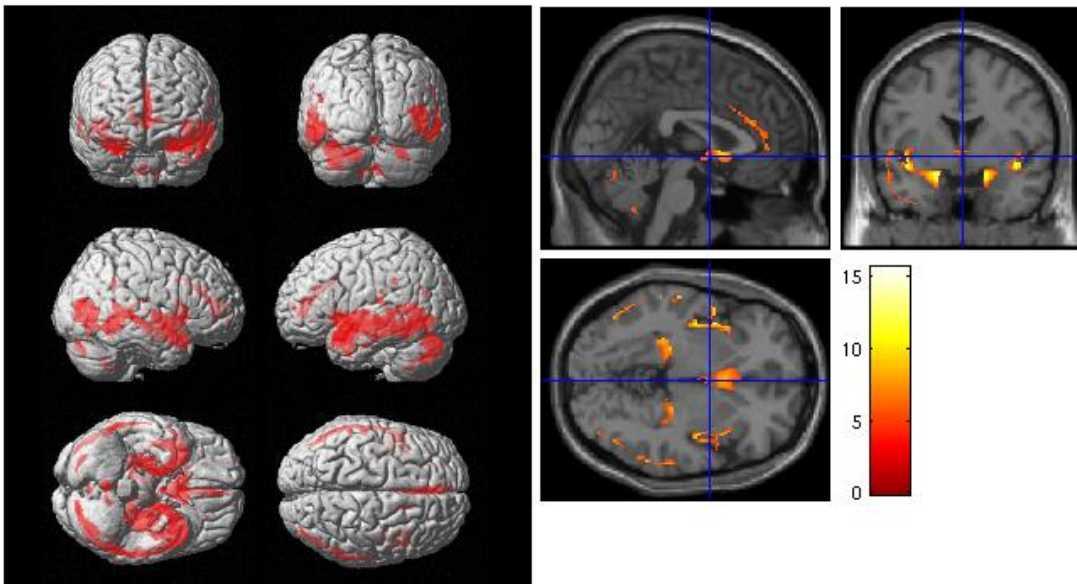
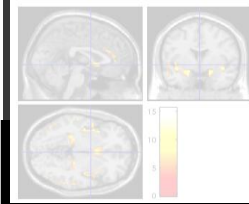

Fig.4- Mapes estadístics de probabilitat que descriuen el patró de deteriorament associat a la malaltia d'Alzheimer (SPM).

FUNCIONAL

- Es pot enregistrar el comportament del cervell quan està fent una tasca. Es capten les activacions relacionades amb l'estímul.

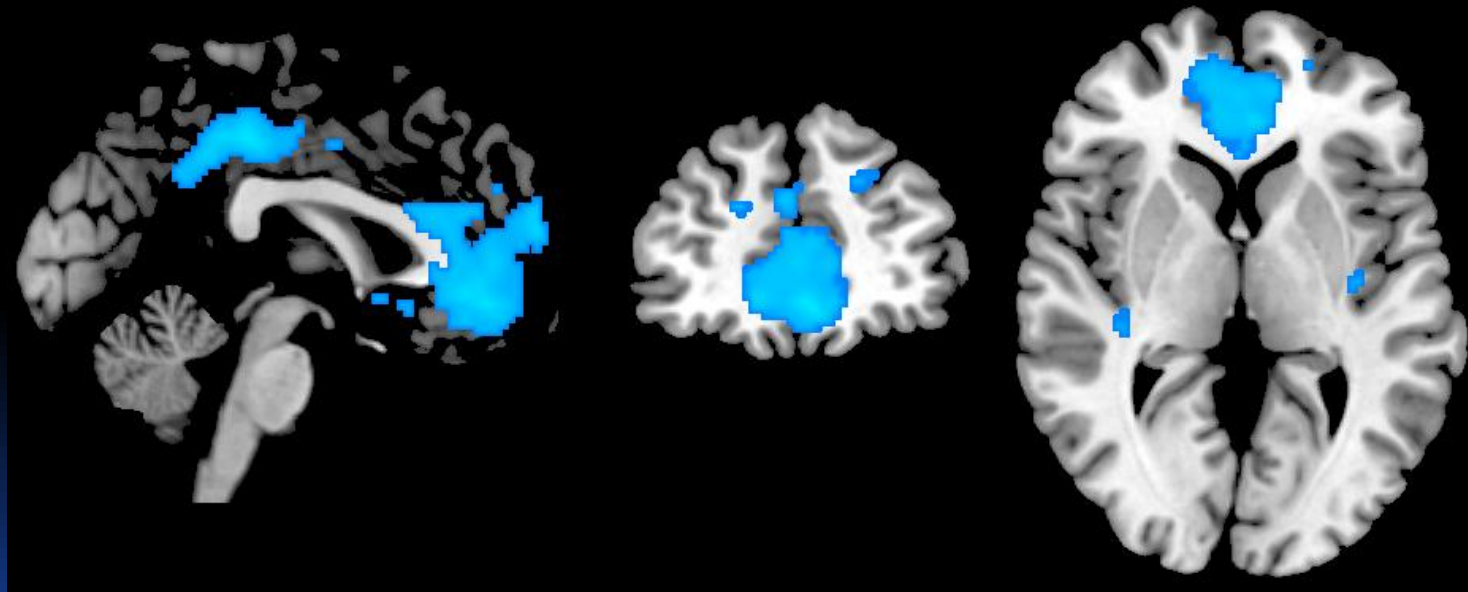
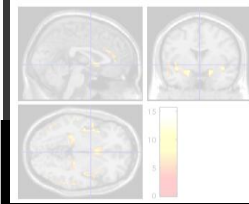

Fig. 5- Representació de la desactivació en un control, en realitzar una tasca de reconeixement d'emocions facials. S'aprecia la Red Neuronal por defecte (Default Mode Network).

ANÀLISI DE IMATGES DE RM FUNCIONAL (fMRI)

Després del processat, podem avaluar les diferències en les activacions i/o desactivacions que tenen lloc al fer una tasca.

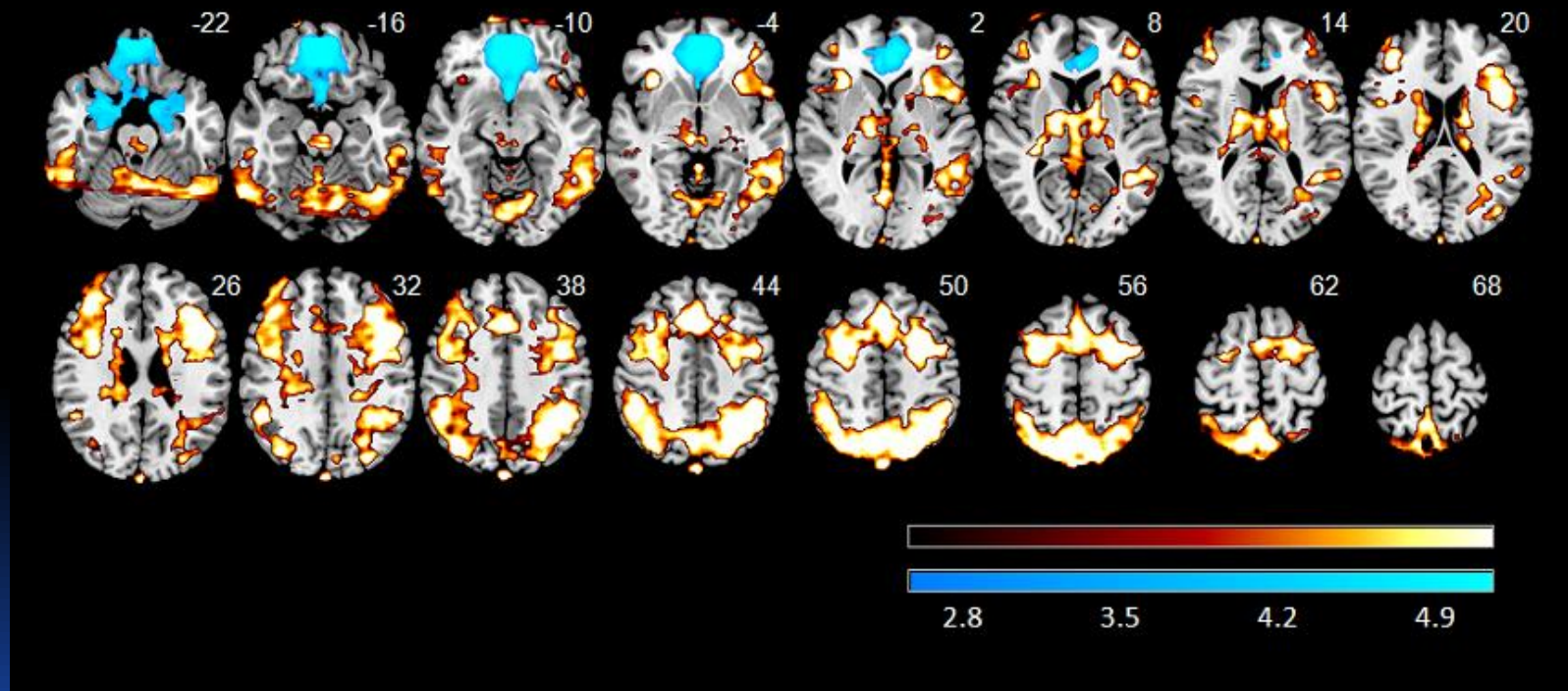
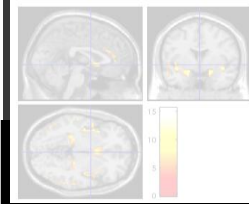

Fig.6 - Grupal funcional. Es reflexa la desactivació (blau)/activació (groc) dels subjectes sans en realitzar una tasca (2BACK) respecte de l'estat de repòs (Baseline). 9

ANÀLISI DE FORMA: SUPERFÍCIE

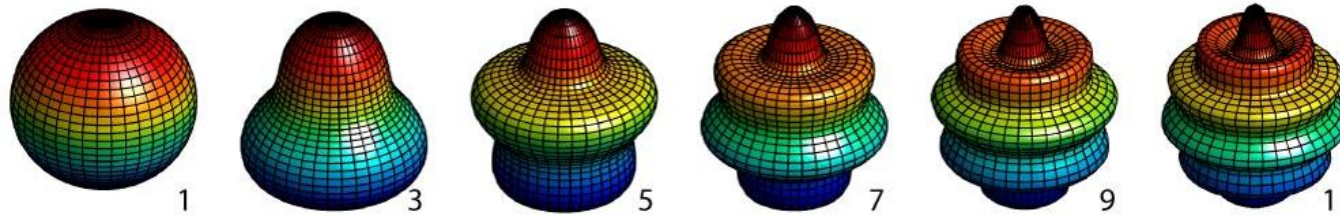

Fig. BF: Spherical harmonic basis functions for degrees $l=1,3,5,7,9,11$ and orders $m=0$.

© 2009 Ziegler@http://dbm.neuro.uni-jena.de

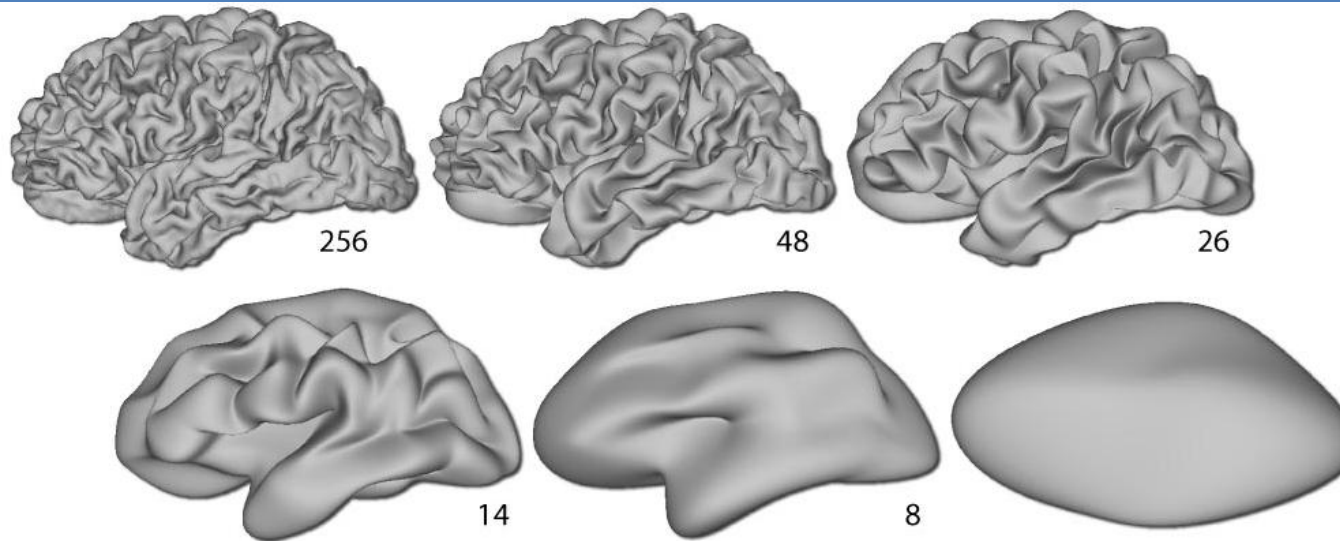
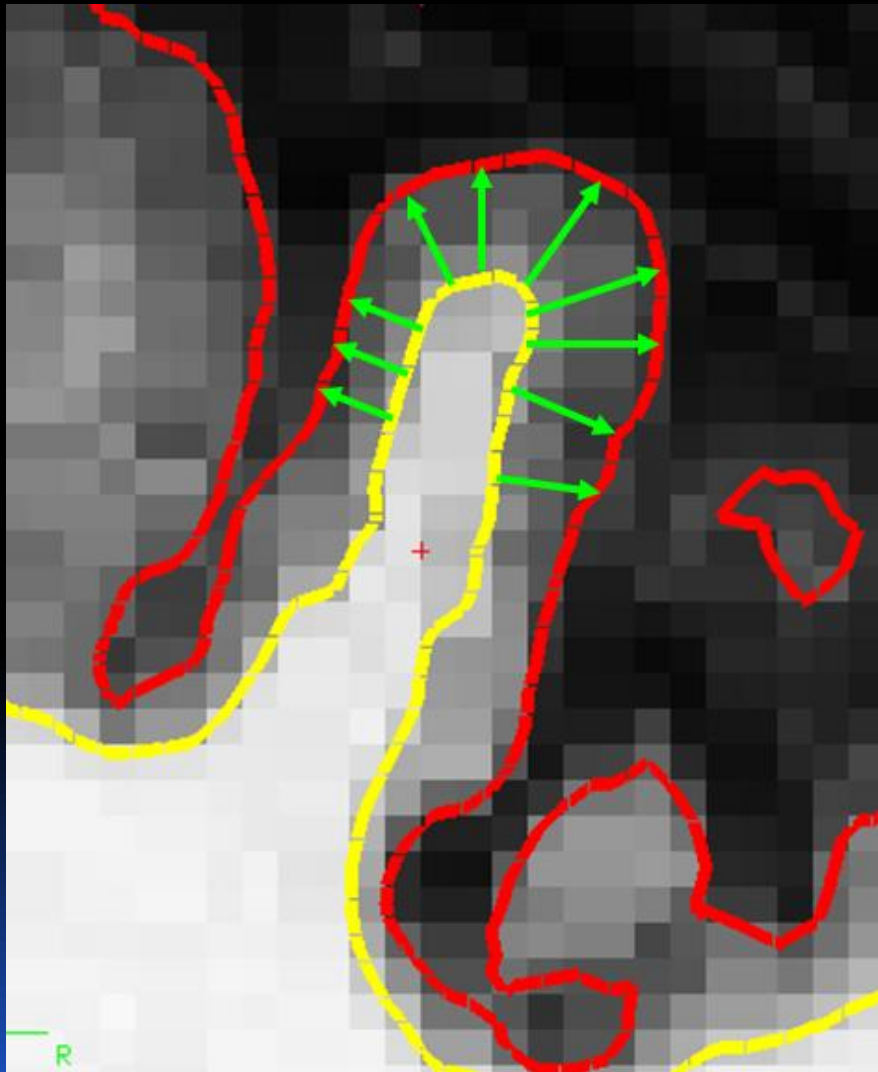
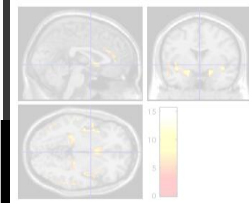

Fig. SH: Cortical surface decomposition with 256, 48, 26, 14, 8 and 4 degrees.

© 2009 Ziegler@http://dbm.neuro.uni-jena.de

Fig. 7-
(a) harmònics
esfèrics;
(b) descomposició de
la SQ.
http://en.wikipedia.org/wiki/Spherical_harmonics

GRUIX CORTICAL

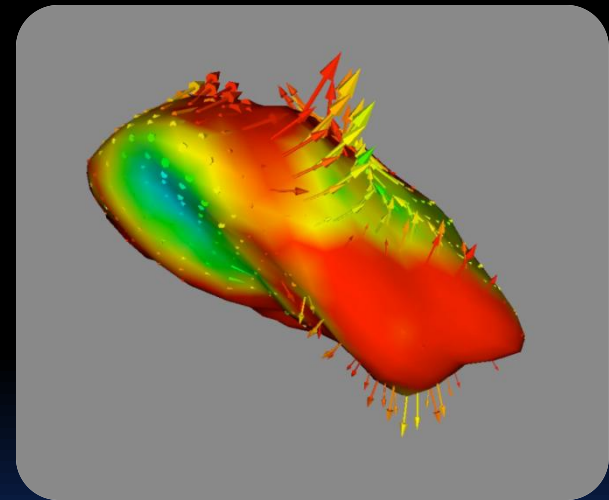
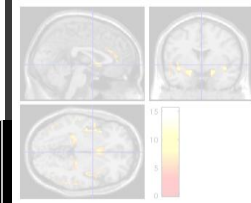

Fig. 8 - a. Desenvolupament vectorial
d'estructures. FSL.
b. estimació del gruix cortical.
Introducción a FreeSurfer 2009.

VOLUMETRIA

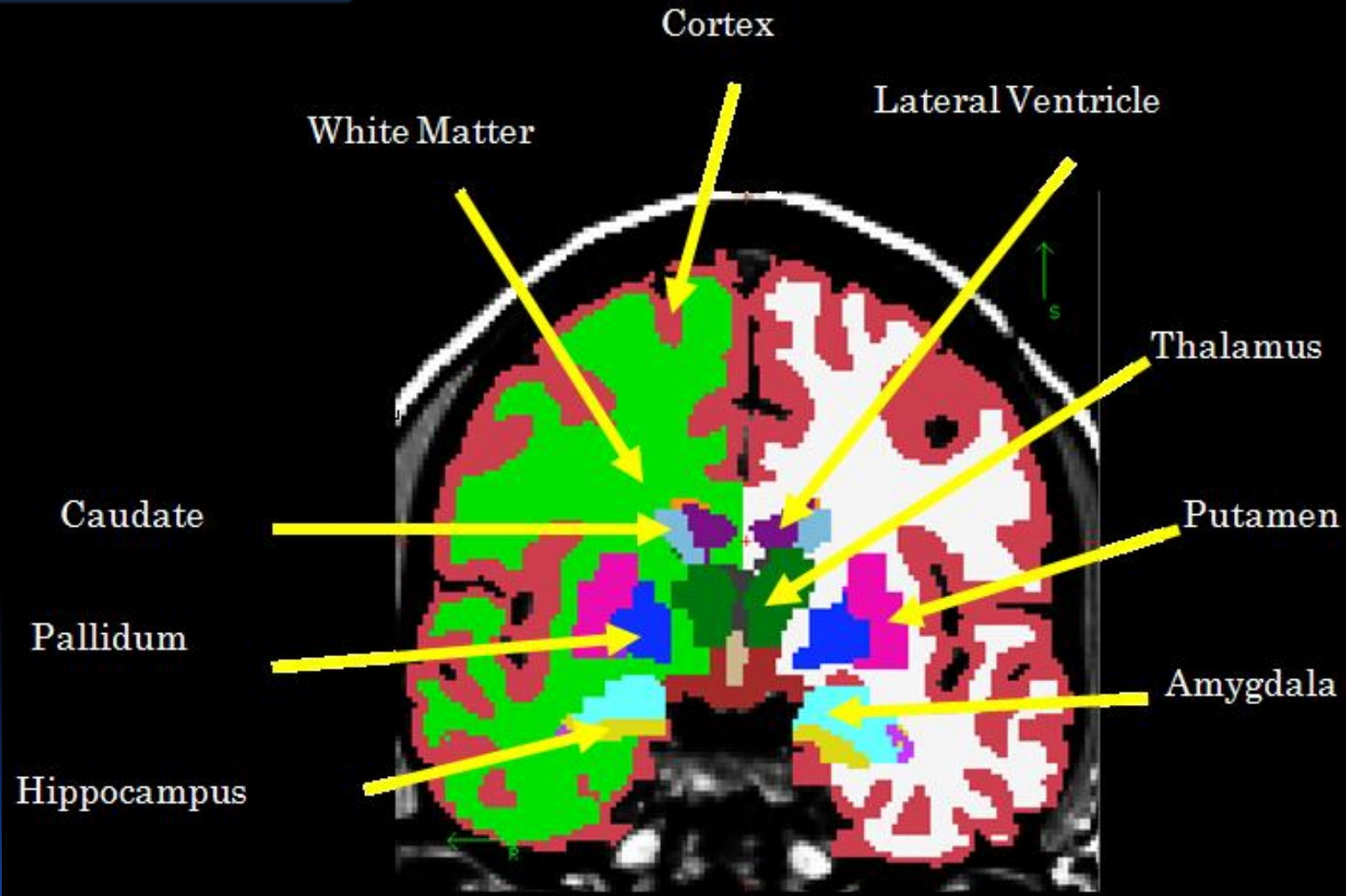
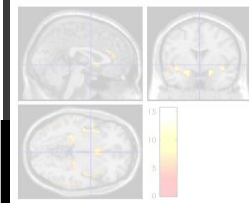

Fig. 9- Segmentació de volúm (subcortical) automàtica. FreeSurfer; introducció 2009.

VOLUMETRÍA

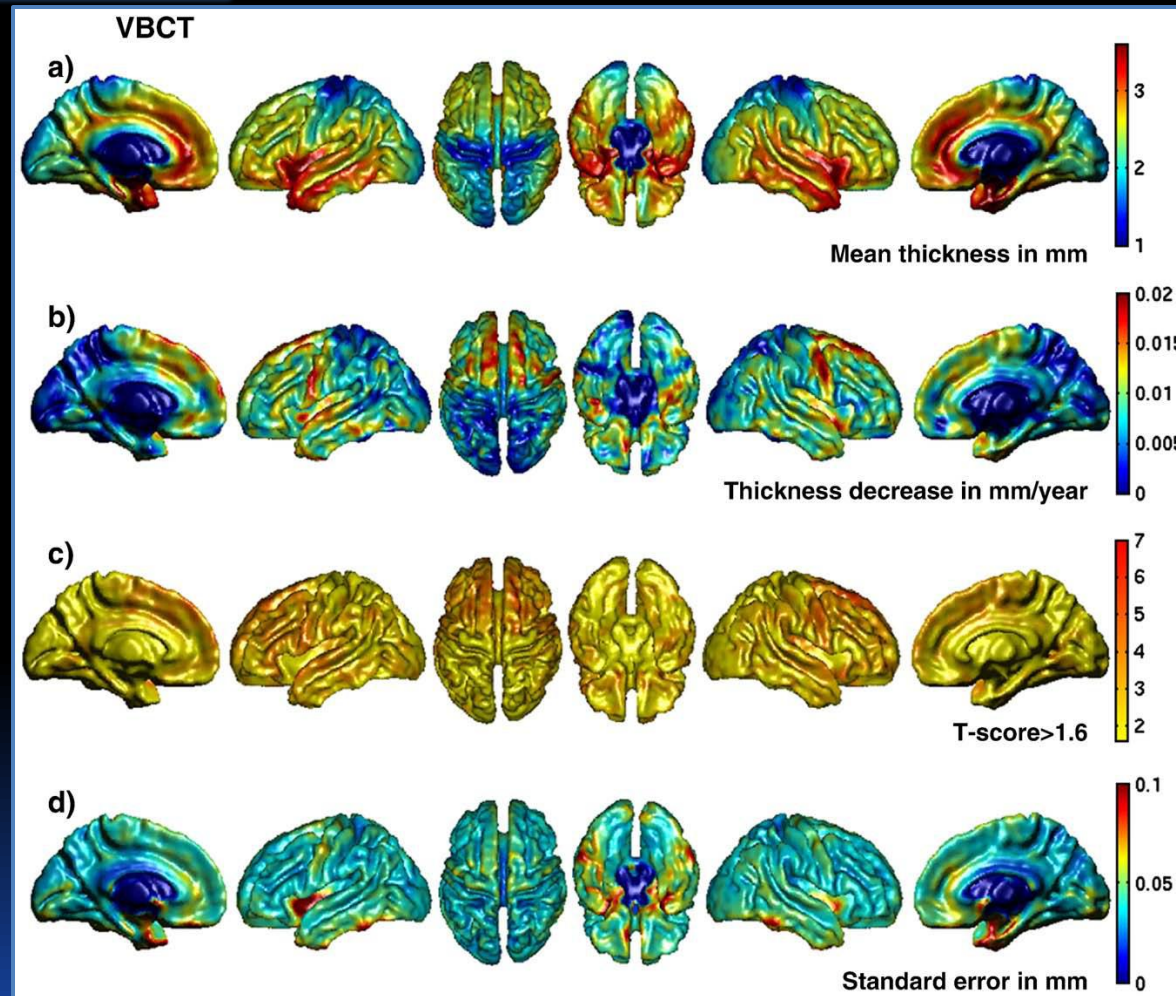
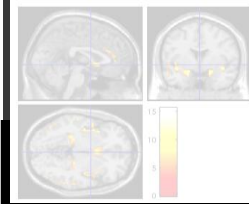

Fig. 10- Resultados de un análisis de volumetría basada en voxel. C. Hutton et al. 2009

GRUIX CORTICAL: PARCELACIÓ

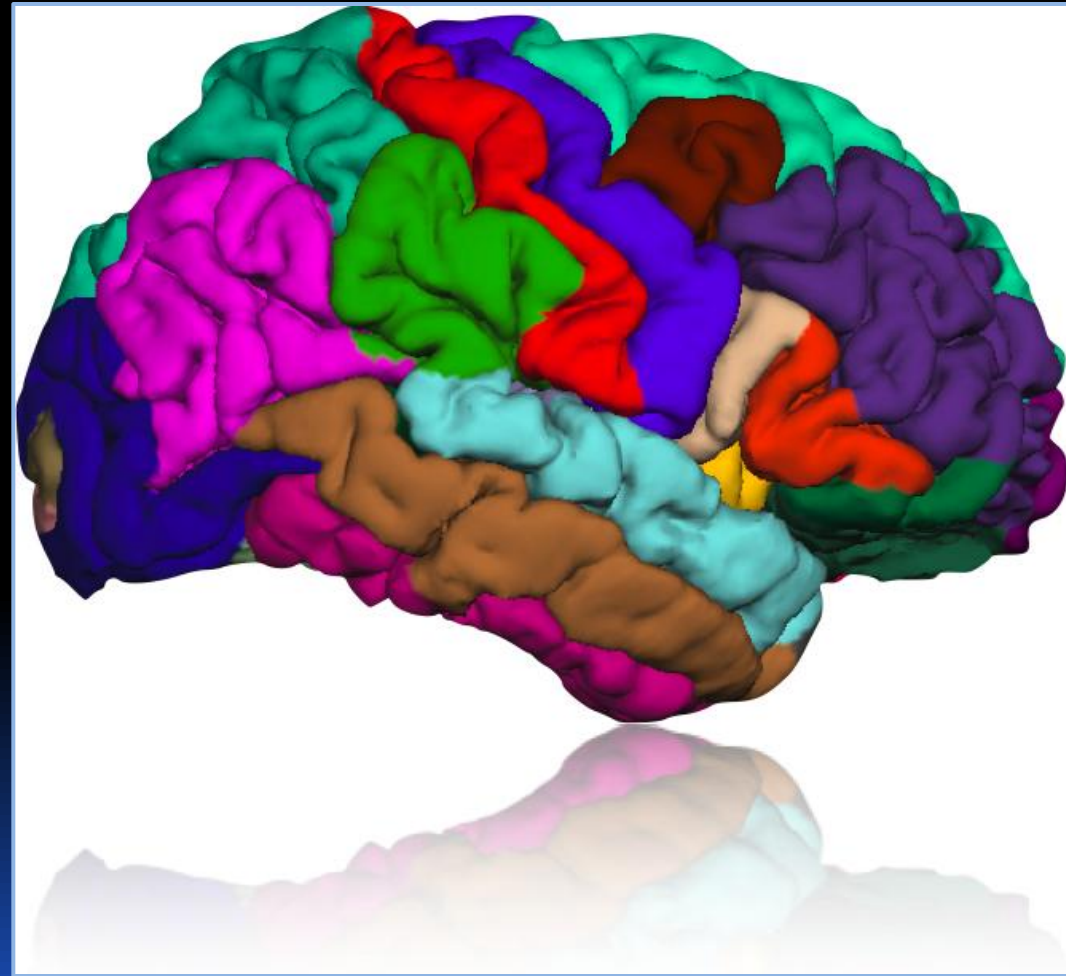
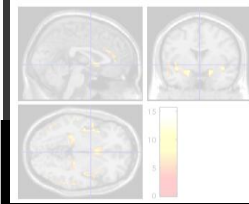
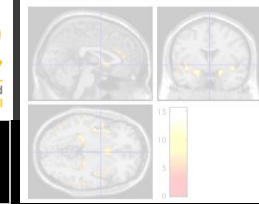

Fig. 11 - Render de parcelación
cortical del hemisferio derecho. By
Jared Tanner.

OBJECTIU DE LA NEUROIMATGE

- El tractament de Neuroimatge permet:
  - Aprofundir en diversos aspectes del cervell sa.
  - Conèixer L'EVOLUCIÓ de malalties:
    - NEURODEGENERATIVES (Alzheimer, Parkinson, Huntington, ...),
    - MENTALS (schizofrenia, t. bipolars, depressió,...), àmbit on aquesta unitat, contribueix.
  - Aprofundir en 'CAUSES' que provoquen diversos 'EFECTES' (comportaments, deficiències motrius/cognitives,...)
  - avaluar EFECTES i EFICIÈNCIA del TRACTAMENT amb fàrmacs,
  - ajustar DIAGNÒSTICS

RESULTADOS PUBLICADOS: MOLECULAR PSYCHIATRY

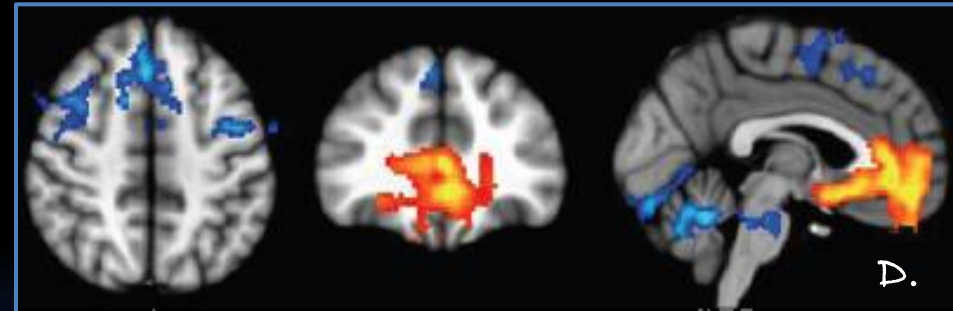
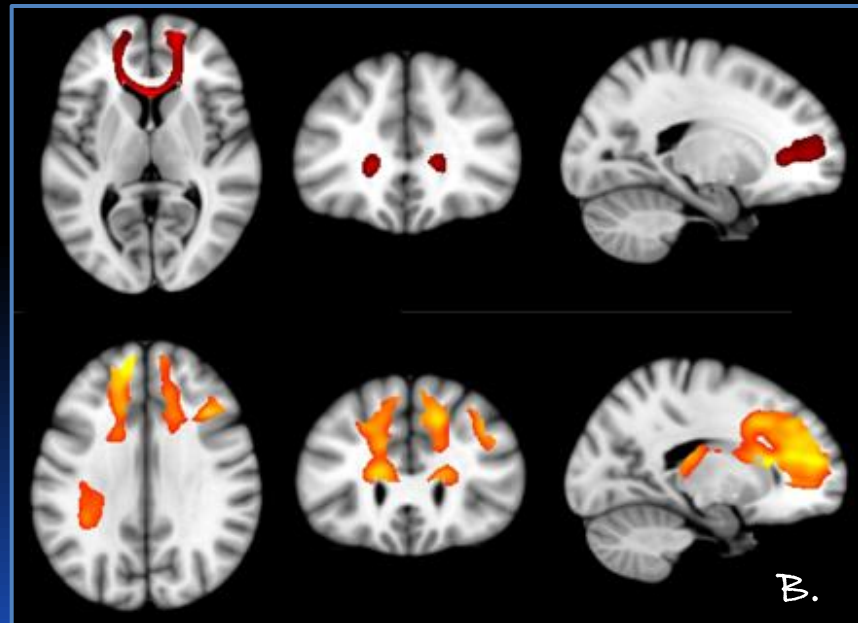
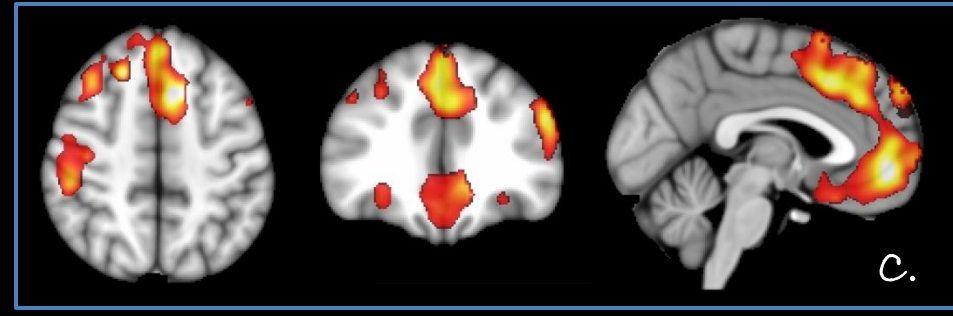
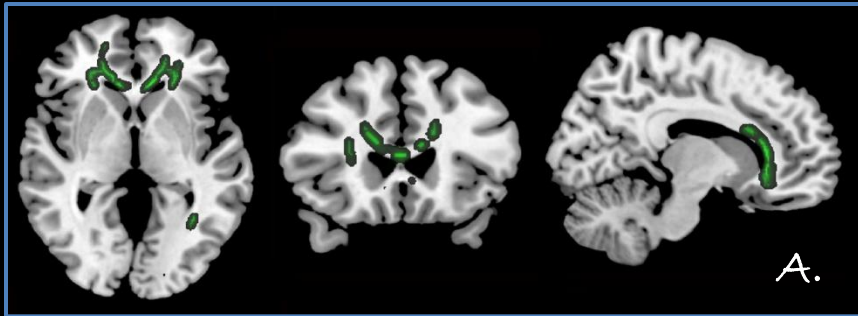
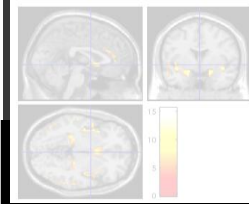

Fig. 12 -Dífs. entre controls i pacients: A. DTI-diminució de la FA en pacients. B. DTI-CONNECTIVITAT ESTRUCTURAL. C. VBM i D. FUNCIONAL. Resultats de l'estudi multimodal amb Esquizofrèncics i Controls. [Pomarol-Clotet et al. 2009].

Podem consultar:

CIBERSAM : www.cibersam.es/

Hospital BMenni - CASM : www.hospitalbenitomenni.org/

WEBS D'INTERÉS I SOFTWARE

- SPM: <http://www.fil.ion.ucl.ac.uk/spm/>
- FSL: <http://www.fmrib.ox.ac.uk/fsl/>
- FreeSurfer: <http://surfer.nmr.mgh.harvard.edu/>
- Sociedad de Neuroimagen: <http://neuroimagen.es/>
- NITRC : <http://www.nitrc.org/>

Gràcies

gmonte@hospitalbenitomenni.org